

# Eget årsarbete

Av Anna Ljungkvist

Waldorfskolan är på intet sätt ensam om att låta sina elever göra ett fritt valt årsarbete under sitt sista år på gymnasiet. Men i takt med att fler och fler gymnasier specialiserar sig och inför en mängd olika kurser att välja bland, har avgångsklassernas årsarbeten på många ställen kommit allt mer i skymundan för att i vissa gymnasier falla bort helt. I waldorfskolans kursplan "En väg till frihet" finns det enskilda årsarbeten däremot tydligt inskrivet, och arbetet innebär en väsentlig och viktig del av elevernas sista år på skolan. Det är också meningen att det egna årsarbetet verkligen ska sträcka sig över ett år och inte inskränkas till ett "projekt" på bara några veckor. Redan i klass 11 väljer eleverna ämne för sitt arbete och själva den årslånga processen som därmed tar sin början, är minst lika viktig för elevens omdömesbildning och kunskapande, som det färdiga resultatet. Och frihetsutrymmet är stort, ämnet kan vara teoretiskt, konstnärligt eller rent hantverksmässigt. Eleven är också fri att utforma redovisningen av det enskilda årsarbetet. Årets tolfteklassare i Kristofferskolan i Bromma, bjöd precis som tidigare år på en mångfald av ämnen och uttryckssätt. Allt från fotoprojekt till formgivning, kläddesign, drama, skönlitteratur, språk, filmskapande och musik stod menyn. På Väg har träffat Malin Ramqvist som valde att arbeta med kläddesign.

## Inspirerad av färgernas olika kvalitéer

Malin Ramqvist visste redan i klass nio att hon ville arbeta med kläddesign som enskilt årsarbete. På sommarlovet efter klass tio satte hon sig ned och började planera.

- Jag utgick helt ifrån färgernas skilda kvalitéer och bestämde mig för att göra sex stycken klänningar i olika färger, rött, blått, gult, grönt, svart och vitt.

Malin tog god tid på sig att känna och analysera de olika färgerna och känslan och upplevelsen av t.ex det blåa, fick styra utseendet på klänningen och valet av tyg.

- Jag började t.ex. med den blå färgen, skissade, tecknade och planerade, berättar Malin. Blått är en färg som dröjer sig kvar och har ett lugn, men som samtidigt är flyktig. Den har med hav och vind att göra och därför gjorde jag också ett långt släp som böljar fram på klänningen.





Den röda klänningen fick istället uttrycka eld, kraft och dynamik och till skillnad från de andra plaggen arbetade Malin här med mycket volanger och lade tyg lager på lager.

- Den gula klänningen har många roliga detaljer och knappar eftersom färgen gul är rörlig och spontan och innehåller mycket glädje och solvärme, säger Malin. I det vita däremot ville jag uttrycka en skörhet och en kyla. Här arbetade jag med glesa, genomsläppliga typer som tyll och virkat. Det svarta är i stället mystiskt och spännande. Man vet inte riktigt var man har färgen och därför valde jag att ha mycket tyg framtill på klänningen, medan ryggen är flätad och bar.



Grönt var den färg som ställde till mest problem för Malin, hon kunde inte riktigt sätta fingret på färgens kvalitet, det var som om den gled undan hela tiden.

- Emellanåt kunde jag bli riktigt arg på det gröna, för vad är egentligen grönt? En mörkgrön kan vara kraftig och aktiv, medan en mer ljus nyans glider undan och är skir.



Till slut bestämde jag mig för att blanda olika nyanser av grönt och klänningen blev den mest innovativa av dem alla.



## Modeller och fotografi

När Malin arbetade med sina klänningar tänkte hon också på vilka modeller som skulle bära hennes plagg.

- För mig handlade det inte bara om att designa och sy sex olika klänningar, utan snarare om ett bredare konstnärligt uttryck som innefattade modeller och slutligen fotografi, säger Malin.

Därför lade Malin ner mycket arbete på att välja ut miljöer och platser där hon sedan fotograferade modellerna med de olika plaggen. Modellen i den röda klänningen fotade Malin mot solnedgången, på en klippa på Dalarö.

- Jag ville att modellen skulle vara barfota och dansa och hoppa, för det röda har en tydlig aktivitet i sig.

Modellen i den gula klänningen fick stå mitt i grönskan på Drottningholm, en solig dag med klarblå himmel, medan modellen i den vita klänningen fotograferades i ett krispigt, vitt snölandskap.



- Eftersom den gröna klänningen ställt till problem för mig under hela resan, bestämde jag mig för att fotografera den modellen i stadsmiljö, den är liksom lite rebellisk.